

Ernst & Young Podnikatel roku[®]

2008

Úvodní slovo

Vážení přátelé,

vítám vás u dalšího čísla newsletteru soutěže Podnikatel roku. V tomto vydání vám nejen nabídneme ohlédnutí za minulým ročníkem soutěže a reportáž z vyhlášení světového podnikatele roku v Monte Carlu, ale přinášíme vám i čerstvé informace o startu nového ročníku.

V minulém roce jsme opět hledali podnikatele, kteří jsou dynamičtí, moudří, úspěšní a svou vizí a přístupem k podnikání dokáží inspirovat ostatní. Jména vítězů jste si jistě přečetli v novinách. V našem newsletteru se však můžete dočíst, co pro nich účast v soutěži znamenala, jak se k ní vůbec dostali a co je jejich vizí.

Podnikatel roku je jako jediná z podobných soutěží opravdu kláním celosvětovým. Několik měsíců po vyhlášení národního vítěze tedy proběhla i prestižní volba Světového podnikatele roku. Doslova před několika týdny rozhodli porotci o vítězství Jeana-Paula Clozela ze Švýcarska. Vyhlášení v Monte Carlu bylo jako každý rok velkolepé a uskutečnilo se před kamerami světových televizí. My vám přinášíme krátkou reportáž, jak to na takové světové scéně vypadá...

I v České republice se nám Podnikatel roku rozrůstá - postupně přibírá nové kraje, kde jsou vyhlásováni regionální vítězové, přibyla kategorie Sociální podnikatel roku atd. Letos jsme se rozhodli dát nám i vám, podnikatelům, více času a prostoru, abychom opět společnými silami zrealizovali další úspěšný ročník a proto začneme přijímat přihlášky již v létě.

Rád bych vás vyzval, abyste motivovali své známé, aby se přihlásili, či abyste je nominovali. Přihlásit se opět můžete i vy sami. Proto neváhejte a připojte se k naší snaze pozitivně zviditelnit české podnikatele doma i ve světě!

Dirk Kroonen

Vedoucí partner Ernst & Young v České republice

Obsah:

Úvodní slovo

Ohlédnutí za předchozím ročníkem

Otázky pro vítěze

Světový podnikatel roku

Jaká byla Podnikatelská konference 2008

Ernst & Young

Podnikatel roku 2008

Ohlédnutí za předchozím ročníkem

Výsledková listina

Podnikatel roku 2007

Tomáš Březina | BEST

Finalisté

Ondřej Fryc | Internet Mall

Josef Jeleček | TEDOM

Jan Mičánek | LESS

Jaroslav Nožička | KOBIT

Technologický podnikatel roku

Josef Suska | HOKAMI CZ

Finalisté

Josef Jeleček | TEDOM

Ondřej Fryc | Internet Mall

Začínající podnikatel roku

Tomáš Rychtar | ROLOFOL

Zvláštní cena poroty

Zdeněk Černý | BIOMAC Ing. Černý

Regionální soutěže

Podnikatel roku Středních Čech

Jan Mičánek | LESS

Podnikatel roku Prahy

Ondřej Fryc | Internet Mall

Podnikatel roku Olomouckého kraje

Zdeněk Černý | BIOMAC Ing. Černý

Podnikatel roku Jihomoravského kraje

Jiří Fusek | Pivovar Černá Hora

Podnikatel roku Moravskoslezského kraje

Tadeáš Franek | REFRASIL

Podnikatel roku kraje Vysočina

Josef Jeleček | TEDOM

Podnikatel roku Plzeňského kraje

Tomáš Březina | BEST

Podnikatel roku Pardubického kraje

Martin Samek | PACIFIC DIRECT

Porotci rozhodovali v tomto složení

- 1. Pavel Juříček** - Předseda poroty, Podnikatel roku 2006 České republiky, BRANO Group
- 2. Ondřej Bartoš** - TUESDAY Business Network
- 3. Kateřina Janků** - Podnikatelka roku 2000 České republiky, Moravia IT
- 4. Zbyněk Frolík** - Podnikatel roku 2003 České republiky, Linet
- 5. Radim Jančura** - Podnikatel roku 2005 České republiky, Student Agency
- 6. Jana Ryšlinková** - US Business School Praha
- 7. Miroslav Řihák** - Podnikatel roku 2004 České republiky, ANECT
- 8. Kvido Štěpánek** - Podnikatel roku 2002 České republiky, Isolit-Bravo

Podnikatel roku 2007 České republiky

Držitelem prestižního ocenění **Podnikatel roku 2007 České republiky** se stal **Tomáš Březina**, zakladatel a 100% vlastník BEST, a.s. Vítěznou trofej převzal v pražském Paláci Žofín z rukou Dirka Kroonena, vedoucího partnera firmy Ernst & Young. **Technologickým podnikatelem roku** se stal **Josef Suska** ze společnosti HOKAMI CZ s.r.o. Trofej **Začínajícího podnikatele roku** si odnesl **Tomáš Rychtar** z firmy ROLOFOL s.r.o. V letošním roce byl už podruhé udělen také titul **Sociálně prospěšný podnikatel roku 2007 České republiky**, stal se jím **Jozef Baláz** z občanského sdružení Liga. **Zvláštní ocenění poroty** pak získal **Zdeněk Černý**, zakladatel a majitel firmy BIOMAC Ing, Černý s.r.o.

„Podnikání je hlavně o překonávání překážek. Původní profesí jsem stavař a začít podnikat s betonovou dlažbou byl pro mě před sedmnácti lety logický krok. Dnes v Čechách každá druhá dlaždička či jiný betonový venkovní prvek pochází z některého z našich závodů a my se ve svých plánech na expanzi díváme dál na východ,“
popisuje své podnikání vítěz
Tomáš Březina

Akciová společnost BEST je s přibližně 50% podílem na trhu největším hráčem a zároveň zakladatelem oboru betonových stavebních a okrasných prvků pro ztvárnění zahradní architektury. Její zakladatel a 100% vlastník Tomáš Březina vybudoval z původně společnosti s ručením omezením s minimálním nutným jměním 100 000 Kč akciovku, jejíž hodnota se pohybuje mezi 2,2 a 2,5 miliardami Kč. BEST disponuje čtyřmi výrobními areály, ale také strategickými zásobami základních surovin, které vydrží ještě dalších 20 let. Březina se nevěnuje jen rozvoji vlastní firmy, ale i podpoře oboru. V loňském roce založil Český svaz betonářů, předtím vedl Asociaci výrobců pro venkovní architekturu. Podnikatelskou cestu vidí Březina jako kontinuální odstraňování překážek. Ovšem ti nejnadanější podnikatelé je podle něj předvídají a naopak je využijí ve svůj prospěch.

Finalisty soutěže Podnikatel roku se kromě vítěze stali:

Ondřej Fryc, Internet Mall, a.s.

Josef Jeleček, TEDOM s.r.o.

Jaroslav Nožička, KOBIT, s.r.o.

Jan Mičánek, Less, a.s.

Titul Začínající podnikatel roku, určený pro podnikatele, kteří podnikají méně než pět let, získal Tomáš Rychtar ze společnosti ROLOFOL s.r.o., jediného výrobce fixační fólie v ČR a SR „Začali jsme podnikat samozřejmě také proto, abychom byli ziskoví, hlavně nám ale dělá radost, že realizujeme své vlastní nápady a vize a sami se můžeme rozhodovat kdy a jak,“ říká Rychtar. Jak dodává jeho společník, Václav Kučerka: „Podnikání je hlavně o svobodě.“

Držitelem ocenění Technologický podnikatel roku se stal Josef Suska ze společnosti HOKAMI CZ s.r.o., která se zabývá výrobou jednovrstvých i vícevrstvých desek plošných spojů. „Těžíme z dobrého technologického potenciálu českých lidí a z toho, že umíme být rychlejší a vynalézavější než naše konkurence. Naše výrobky stále inovujeme, snažíme se využít každou skulinu na trhu a dál rozšiřujeme okruh zemí, kam vyvážíme,“ říká Josef Suska.

Letos byl již podruhé udělen titul Sociálně prospěšný podnikatel roku - stal se jím Jozef Baláž z občanského sdružení Liga, které zapojuje postižené či jinak sociálně vyloučené lidi do pracovního procesu na přirozeném a otevřeném pracovním trhu. Soutěž Sociálně prospěšný podnikatel roku je rozšířením projektu Podnikatel roku České republiky. „Zkušenost se zaměstnáváním lidí, kteří jsou nějakým způsobem vyloučení či hendikepováni, mě naučila, že každý je zaměstnatelný. Jde jen o to, najít polohu, ve které lze smysluplně využít jeho potenciál,“ upozorňuje Baláž. (foto na str. 6)

Zvláštní cenu poroty získal Zdeněk Černý, zakladatel a majitel firmy BIOMAC Ing. Černý s.r.o., jehož firma vyvíjí a vyrábí jak technologii na výrobu ekologických briquet, tak samotné briкеты.

„Od začátku věřím tomu, že program ekologického vytápění může být a je úspěšný. V zahraničí už jsme si to vyzkoušeli, teď doufám, že se nám ekologický přístup podaří více rozšířit i v Čechách. S každou vyrobenou dřevěnou briketou totiž přivíráme kohoutky velkým monopolům,“ říká Zdeněk Černý.

Otázky pro vítěze

1. Co Vás přesvědčilo, abyste se do soutěže Podnikatel roku přihlásil? Myslíte si, že má tato soutěž smysl?
2. Vzpomenete si ještě na první moment, kdy Vás napadlo začít podnikat? Co bylo tím impulsem?
3. Co Vás čeká a nemine v nejbližší budoucnosti, na co se chystáte (v profesním i soukromém životě)?
4. Jaký je Váš osobní recept na úspěch?

Tomáš Březina, BEST - Podnikatel roku 2007 České republiky

1. Osobní víra, že můžu vyhrát a stát se Podnikatelem roku. Moc jsem chtěl tento titul získat. Pár let mě k účasti v soutěži přesvědčovalo okolí, ale konečné rozhodnutí jsem udělal sám. K mé účasti velmi přispělo i složení poroty. Je sestavena z minulých vítězů, jsou to samí skvělí a mimořádně schopní lidé a aniž by to tušili, byli mi zárukou, že vyhraju nebo prohrajú férově.

Smysl tato soutěž nepochybně má, jejím organizátorům za ní patří dík. V lavině záporných zpráv aspoň jednou za čas ukazuje kladné hrdiny a pravdivý obraz podnikatelského prostředí. Doufám, že to tak nevnímám pouze já.

2. Narodil jsem se tak, považuji se za genetického podnikatele. Nikdy jsem o sobě v tomto směru nepochyboval. Takže impulsem bylo plácnutí do mého úplně nového (tehdy) zadečku 21. února 1957 v jedné pražské porodnici. Začal jsem tehdy předpisově vrískat a impuls znám pouze z vyprávění maminky.
3. V profesní sféře mám spoustu plánů, nejméně pět jich určitě vyjde. Nerad bych však o nich předčasně veřejně hovořil.

V osobním životě si přeji hlavně zdraví pro své blízké i pro sebe, o ostatní se již postaráme sami.

4. Je těžké se vyhnout banálním frázím. Je samozřejmě třeba být extrémně pracovitý, velmi tvrdý sám k sobě, unést obrovskou porci odpovědnosti, být poctivý a férový, jít příkladem ostatním... Není špatné být dost chytrý, mít fluidum, intuici i obchodní talent a podnikat nikoliv pro peníze, ale pro úspěch, pro pocit elity v tom nejlepším slova smyslu... Je skvělé si až fanaticky věřit, je už horší vydržet většinové mínění okolí, že jste sebestředný, arogantní dominátor. A čím je člověk úspěšnější, žije osaměleji a osaměleji. Je třeba se naučit tento život žít. Jinak dobrý, neměnil bych :-).

Josef Suska, HOKAMI CZ - Technologický podnikatel roku 2007

1. Účastnil jsem se již předchozích ročníků, dle mého soudu má soutěž smysl.
2. Vzpomenu - byl jsem vyhozen z práce, měl jsem manželku na vysoké škole a hladové děcko v kolébce - jinými slovy nic jiného mi nezbylo.
3. V profesním životě stále čekám na obchod života - tedy jednou prodej firmy. V soukromém - doufám ve štěstí a úspěchy svých dětí a dlouhé zdraví své a svých blízkých.

4. 1. Vědět, co je to vlastně úspěch - peníze nebo volný čas nebo zdraví nebo klid atd.

2. V mém případě nejprve materiální zajištění a posléze volný čas (obojí nesmí být na úkor dětí a nesmí mít negativní vliv na žádnou osobu (nikomu nesmí moje činnost ubližovat).

3. Pak, je-li to tak, jak píše - můžu dostat bodu 2 dle mého názoru jen tvrdou prací, nějakým převratným nápadem nebo velmi drsnými opatřeními na straně výdajů. V mém případě zřejmě od všeho trochu - na počátku jsem pracoval 4-5 let v kuse (soboty, svátky apod. cca 3000-4000 hodin ročně). Měl jsem velké štěstí, že mě napadlo, co mám jak dělat a jak se budou věci vyvíjet a měl jsem také štěstí, že jsem se příliš nemýlil. A to poslední, když jsem byl pořád v práci, neměl jsem téměř žádnou spotřebu a pak přirozeně ke stejnému nepřímo tlačil své okolí. Bohužel podnikání a život jako takový je plný drobných faulů - jeden prakticky nic neznamena, ale mnohokrát nic umožnilo A to je nejspíš případ každého po pár letech, kdo podniká - na někoho to přijde dřív na někoho později.

Jozef Baláž, LIGA o.s. - Sociálně prospěšný podnikatel roku 2007

1. Byl jsem osloven pořadatelem, abych se přihlásil do soutěže Sociálně prospěšný podnikatel. „Soutěž“ Sociálně prospěšný podnikatel roku není soutěží v modelingu, kde si dívky navzájem přišlapují šaty a vše podřizují vítězství. Samotnou nominaci v soutěži vnímám jako vysoce prestižní záležitost, pro mě a celý tým lidí, se kterými spolupracuji. Smysl této soutěže vidím hlavně v profesionální a velmi důstojné propagaci principů sociálního podnikání, příběhů zajímavých lidí, kteří dokáží oslovit veřejnost, ukázat alternativu života a činností, ve kterých není prvořadý zájem vytvářet finanční zisk, ani militantní zájem konat dobro za každou cenu.

2. Mé podnikání začalo snahou najít uplatnění pro lidi, kteří navštěvovali mou kancelář, kancelář sociálního pracovníka, který má v případech chudých, zadlužených a nequalifikovaných klientů velmi omezené možnosti pomoci. Hledali jsme tedy způsoby, které nespočívají v bezbřehém rozdání se, ale pomoci, která posune člověka dál. Tak jsem inicioval rekvalifikaci dlaždičů, kteří rekonstruují chodníky z recyklovaných dlaždic, dílnu na ekologickou recyklaci elektroodpadů, nebo Malé technické služby zajišťující údržbu sociálně vyloučené romské lokality. Ve všech podnikatelských aktivitách jsou zaměstnáni Romové i neromští občané a zdravotně postižení.

3. Chtěl bych svými zkušenostmi přispět a iniciovat systémová opatření, které povedou k rozbití sociálně vyloučených romských lokalit (ghett) v ČR. Jedním z nástrojů bude práce a sociální podnikání, hledání motivace obcí pro manažerské plánování a vedoucí k pozitivním změnám v ghettech. V soukromém životě jsem vděčný za to, že jsem obklopen lidmi, kteří mě podporují a stojí za mnou i ve chvílích, kdy se nedaří. Tato výhoda není samozřejmostí a proto bych chtěl věnovat více času rodině a postupně jí vracet energii, kterou jsem dostával.

4. Mám oblíbený citát Thomase Alva Edisona. Tajemství úspěchu v životě není dělat, co se nám líbí, ale nalézt zalíbení v tom, co děláme.

Otázky pro vítěze (pokračování)

Miroslav Trnovský - SkyBau s.r.o., Podnikatel roku 2007 Slovenské republiky

1. Co Vás přesvědčilo, abyste se do soutěže Podnikatel roku přihlásil? Myslíte si, že má tato soutěž smysl?

Možná to byla intuice, možná jsem podlehl přesvědčování své sekretářky. O soutěži jsem vůbec nic nevěděl, neměl jsem nic nastudovaného, když jsem podepisoval přihlášku. Ale dnes, když vidím hloubku myšlenky soutěže, popularitu, rozsah a její význam, jsem rád, že jsem se tak rozhodnul. Samotná soutěž ohromně podporuje a popularizuje podnikání v tom nejkladnějším slova smyslu – tvořit a sloužit lidem ve společnosti. A k tomu poctivě, čestně, s úsměvem na tváři a s pocitem radosti.

2. Vzpomenete si ještě na první moment, kdy Vás napadlo začít podnikat? Co bylo tím impulsem?

Prvotním momentem bylo zklamání. Zklamání z důvěry, kterou jsem vložil do rukou generálního ředitele, ten byl do té doby mým kolegou. Po 33 letech práce jsem v roce 1991 v 57 letech ze svého mateřského podniku odešel. Nehledal jsem žádnou další firmu nebo funkci a šel jsem dělat pomocného dělníka do Passau v SRN. Tam mě napadlo, že bych mohl začít podnikat v SRN, ve vyspělé ekonomice, kde bylo všechno jiné, pro mě neznámé, ale staletími vycvičené k serióznosti, přestože za tvrdých a nelibostných podmínek.

3. Podnikat jste začal v Německu, lze vůbec nějakým způsobem porovnat podmínky pro podnikání tam, na Slovensku a třeba v Čechách?

Podmínky pro podnikání v SRN a Čechách byly nesrovnatelné. V SRN jsme pracovali jako subdodavatelé bez materiálu a výrobních prostředků. Až později, když jsme začali v České republice podnikat a realizovat stavbu jako celek, jsem si uvědomil, jaké bylo riziko dodávat výkony a ručit za dílo, jehož cena byla 4 - 5 krát vyšší. Drželi jsme se zásady pracovat tak, aby si nás zadavatel objednal i na další stavby. Musím ale zdůraznit, že mnohokrát byly a jsou obchodní podmínky v ČR a SR tvrdší a nerespektovanější než v SRN, a to především u zahraničních firem.

4. Co Vás čeká a nemine v nejbližší budoucnosti, na co se chystáte (v profesním i soukromém životě)?

Krásná budoucnost. Pracovat jen tolik, kolik mě bude bavit a dělat jen to, co mě bude bavit, udržovat kontakty s investory a projektanty. Plánovat a budovat vlastní díla anebo díla jiných, která budou krásná a přinesou radost a užitek. A hlavně se věnovat rodině, vnoučatům, ukázat jim život, věnovat se sportu, kultuře a mým zálibám.

5. Jaký je Váš osobní recept na úspěch?

Velmi jednoduchý. Úspěch je běh na dlouhou trať. Nesmíte se zastavit, nesmíte se ohlížet dozadu. Musíte pořád mířit dopředu a držet se zdravých zásad, cti a pokory před dílem svým.

Ernst & Young
Podnikatel' roka®

Světový podnikatel roku

Lékař Světovým podnikatelem roku 2008

Jean-Paul Clozel, zakladatel švýcarské biotechnologické společnosti Actelion Pharmaceuticals Ltd., byl koncem května na slavnostním gala večeru v Monte Carlu vyhlášen Světovým podnikatelem roku 2008. Francouze žijícího již mnoho let ve Švýcarsku vybrala nezávislá porota takřka z 50 vítězů národních kol. Za Českou republiku ve světovém finále soutěžil Tomáš Březina, majitel BEST, a.s. a český Podnikatel roku. Březinu, který se ale z rodinných důvodů nemohl osobně gala večera zúčastnit, zastoupily jeho tři děti.

Kdo je Jean-Paul Clozel

Clozel založil svou společnost v roce 1997. S manželkou a dvěma kolegy. Dnes má společnost Actelion vedoucí pozici ve vývoji molekulárních léků na plicní nemoci a zaměstnává 600 vědců. Její přípravky zachránily či ulehčily život přibližně padesáti tisícům lidí. Na nemoc, při níž vysoký tlak v plicních cévách může vést až k selhání srdce, nebyl do té doby žádný účinný lék.

Clozel vystudoval medicínu ve Francii, kde také získal kardiologickou kvalifikaci. Odborné vzdělání si následně rozšířil studiem farmakologie a fyziologie na univerzitě v Montrealu v Kanadě a Kalifornské univerzitě v San Franciscu. Po jedenácti letech působení na klinice odešel z postu lékaře a začal se věnovat aplikovanému výzkumu. Dvanáct let pak strávil ve firmě F. Hoffmann-La Roche. V průběhu své pětadvacetileté kariéry publikoval množství článků v lékařských a vědeckých časopisech. Jeho hlavním cílem však je zpřístupnit svým pacientům nejnovější vymoženosti moderní medicíny.

„Být jmenován Světovým podnikatelem roku je pro mě a můj tým velkou poctou,“ prohlásil Clozel. „Ocenění bereme jako důkaz, že to, co děláme, má smysl, že jsme našim pacientům opravdu pomohli a má smysl v tom pokračovat,“ dodal šťastný vítěz.

Porotu si tento vědec získal okamžitě. *“Podnikání je dnes o inovacích, a inovativní pan Clozel rozhodně je,“* řekla jedna z porotkyň Mary Ma, sama čínská podnikatelka roku 2005.

Přestože Clozel v soutěži reprezentoval Švýcarsko, je rodilý Francouz. Jak ale říká, lepší zemi pro podnikání by nenašel. *“Ve Švýcarsku je málo byrokracie. Je to zároveň jedna z nejmezinárodnějších zemí, kde se mluví několika jazyky. Navíc tam lidé rádi pracují,“* dodává Clozel s tím, že tak jako jsou Paříž a Milán země módy, Švýcarsko se prosadí ve farmacii. *“Díky pacientům jsou ale lepší než ceny,“* uzavírá Jean-Paul Clozel.

Jaká byla Podnikatelská konference 2008

Tradiční součástí projektu Podnikatel roku je i každoroční konference, která vždy přináší aktuální témata důležitá pro podnikání a zároveň umožňuje podnikatelům konfrontovat své zkušenosti a pohled na podnikání s vítězi a finalisty aktuálního ročníku.

Třetí ročník podnikatelské konference se letos konal 4. června v Praze a jako podtitul si dal „*Cesta od malé společnosti k velké: Jak efektivně zvládat růst - lidé a finance*“.

Jak už název napovídá, stěžejním tématem celé akce byly personální a finanční aspekty růstu firmy. Právě fáze, kdy firma přerůstá z malé či střední velikosti do velké, bývá označována jako nejkritičtější. Je to doba, kdy přestává být v silách jednoho člověka vytvářet strategii a zároveň firmu efektivně řídit, kdy přestává stačit neformální sdílení informací a přátelské vazby a kdy růst a expanze nejsou jen otázkou vlastních financí.

Přesně na tyto fáze se zaměřily příspěvky přednášejících. Vladislav Severa, partner Ernst & Young v oddělení Transakčního poradenství, představil možnosti financování růstu firmy a vhodnost jejich použití v různých stádiích růstu a pro různé podnikatelské záměry. Petr Knap, partner Ernst & Young pro Podnikové poradenství a řízení rizik, se věnoval oblasti řízení firmy - zejména otázce zásad správy a vedení společnosti (tj. corporate governance), kterou v jisté fázi své velikosti musí řešit každá firma. Profesionalizace vedení, jeho zainteresovanost na růstu společnosti a výhody i možná úskalí volby profesionálního managementu firmy byly tématem prezentace Lukáše Brycha z oddělení Transakčního poradenství.

Pro firmy, které vznikly a působí v České republice, je typické, že musí pro své produkty hledat odbyt v zahraničí a velkou část jejich tržeb představuje export. K rozšiřování firmy pak velmi často patří i otázka expanze či akvizice - jak na domácím, tak i na zahraničním trhu. Jakou roli při tomto procesu hraje oblast lidských zdrojů a jaká jsou nejčastější rizika ať už pro prodávajícího či kupujícího představil ve svém příspěvku Radek Dyntar z oddělení Human Capital. Odbornou část konference pak uzavřel Petr Vácha, partner Ernst & Young v oddělení Auditů, který se zaměřil na vhodnost využívání mezinárodních účetních standardů výkazů pro firmy ve stadiu růstu a na modelových příkladech předvedl jejich aplikaci.

Více než šedesát účastníků konference pak mělo možnost porovnat svou zkušenost a získat pohled na danou problematiku i ze strany těch, kteří svou firmu úspěšně provedli všemi fázemi růstu - tedy vítěze a finalistů soutěže Podnikatel roku 2007. Tomáš Březina, majitel firmy BEST a Podnikatel roku 2007 a finalisté Josef Jeleček (TEDOM), Jan Mičánek (Less) a Zdeněk Černý (BIOMAC) v interaktivní panelu diskutovali na téma „*Můj recept na úspěch - jak zvládnout růst firmy*“. Otázek ze strany účastníků bylo opravdu mnoho, takže individuální i skupinové diskuze pokračovaly ještě při závěrečném obědě.

Ti z vás, kteří se konference nemohli zúčastnit, se mohou s diskutovanými tématy seznámit - prezentace jednotlivých řečníků jsou ke stažení na www.podnikatelroku.cz.

Díky zpětné vazbě od účastníků letošního ročníku se nám také podařilo identifikovat další témata, která jsou pro vás, podnikatele, zajímavá a o kterých byste se rádi dozvěděli více. Těšíme se tedy na další ročník Podnikatelské konference v roce 2009 a samozřejmě uvítáme i další náměty na její zaměření či obsah.

Ernst & Young

Nejslabším článkem IT bezpečnosti zůstávají lidé

Přístup k bezpečnostním opatřením v rámci aplikací a systémů se různí. Mnoho podniků spoléhá při řízení bezpečnosti informačního systému zejména na poctivost svých zaměstnanců nebo jejich počítačovou „negratnost“. Člověk je však tvor zvědavý a zejména u mladé generace je počítačová gramotnost samozřejmostí.

IT bezpečnost je možná trochu abstraktní pojem, ale můžeme si ji přiblížit na zcela jednoduchém příkladu.

Pokud pracovník nebo návštěvník uvidí na chodbě firmy ležet balíček peněz, je dost dobře možné, že si jej přivlastní. To nevyžaduje žádné speciální schopnosti či vlastnosti zloducha a ne všem to připadá nemorální. Pokud bude rolička peněz na stole v otevřené kanceláři, která je bez dohledu a dveře jsou dokořán, už je to jiný případ. Zabavení peněz vyžaduje již jistou dávku drzosti a nepřilíživě pevné morální zásady.

Pokud budou peníze v zabezpečeném trezoru, posouváme se ještě dále. Zde pro případné obohacení již nestačí jen pohotovost a absence morálky. Předpokladem tu jsou „vyšší“ technické schopnosti začínající od umění ovládat páčidlo až po cit pro hádání číselných kódů jako z filmu.

Nedostatečná bezpečnostní infrastruktura

Nedostatečná bezpečnostní infrastruktura tak může znamenat jak pohození peněz na chodbě, tak i jejich úschovu v trezoru - záleží na míře výskytu slabin v kontrolním prostředí. Vzhledem k tomu, že mnoho informací uložených v informačních systémech spadá do kategorie citlivých dat a jejich ztráta či vyžazení nutně znamená finanční ztrátu pro společnost, je připodobnění ke ztrátě konkrétního obnosu v našem příkladu vcelku výstižné.

Mnoho podniků se často nachází zhruba na úrovni „*Otevřené kanceláře*“ - k nepovolenému přístupu k datům útočnickovi stačí přirozená drzost. V případě informačního systému má však útočník oproti svému kolegovi, který se chce zmocnit obnosu na stole v otevřené kanceláři, jisté výhody. Konfiskátor fyzických peněz riskuje, že bude spatřen. Je také pravděpodobné, že peníze bude brzy někdo postrádat. Naproti tomu zcizená data nikdo postrádat nebude, stačí je totiž jen zkopírovat. Lze sice automaticky zaznamenávat přístupy k datům (tj. vytvářet bezpečnostní logy), ale jen málo společností tyto informace uchovává a jen zlomek je vyhodnocuje. Pokud se útočnickovi navíc podaří zneužít cizí uživatelský účet, možnost podezření tím ještě víc minimalizuje.

Architektura bezpečnosti

Nehledě na to, jak je navržena vlastní organizace, jakým způsobem jsou nastaveny procesy a jaká technologie je použita, bezpečnost selhává v drtivé většině na lidském faktoru. Existuje však řada způsobů, jak tomuto selhání zabránit či alespoň minimalizovat jeho riziko. Tato opatření se dělí na vstupní (při nástupu zaměstnance do práce), průběžná a výstupní (zaměstnanec odchází).

Oddělení Řízení technologických a bezpečnostních rizik poskytuje služby zejména v těchto oblastech:

Vstupní opatření

Noví zaměstnanci musí obdržet taková práva, která odpovídají jejich pracovnímu zařazení. V případě, kdy pracovník zneužije svá práva k provádění nepatřičných úkonů za využití IS/ICT, musí být správce systému schopen prokázat, že nastavená práva odpovídají zadání vedení a případná nadměrná práva nejsou chybou na straně IT.

Pro IT pracovníky platí stejná, ne-li přísnější pravidla. Je zřejmé, že administrátor má nad svěřeným systémem neomezenou moc. Zde je nutné zdůraznit důležitost monitoringu, kdy jiná osoba by měla být pověřena kontrolou činnosti správců systémů, např. vyhodnocováním logů. Zejména pro systémy obsahující citlivá a strategická data společnosti by se měli vybírat kvalifikovaní odborníci s přihlédnutím k jejich osobní charakteristice.

Průběžná opatření

Nejvíce nežádoucích kumulací přístupových práv nastává v případech, kdy jeden z pracovníků po dočasnou dobu vykonává další pracovní úkony (např. zastupuje kolegu). Přidání práv obvykle není problém, většinou se však již zapomíná na jejich odebrání po uplynutí doby, na kterou byly potřeba. Ve firemních standardech je nutné na tuto možnost pamatovat a pověřit nadřízeného, aby nejen informoval IT o potřebě přidání práv, ale aby inicioval i návrat do původního stavu.

Dalším potenciálně krizovým momentem je, když pracovník přechází z jedné pozice na druhou. Při nastavování standardů je opět nutné tuto situaci zohlednit a pověřit bývalého nadřízeného, nového nadřízeného nebo personální oddělení, aby informovali správce systému, který pak upraví přístupová práva podle nového pracovního zařazení. Nejbezpečnější cestou je odebrat všechna dosavadní oprávnění a nechat nového nadřízeného podat novou žádost o přístupová práva.

Pro případ, že by došlo v některém z procesů k neodhalené chybě (pracovník disponuje právy, která mít nemá nebo do systému byla implementována neschválená změna), je na místě pravidelný monitoring. Management by měl pravidelně, na základě podkladů od IT, vyhodnocovat, zda jemu podřízené pracovníci disponují pouze právy nutnými k výkonu svých povinností a zda se systémem nebylo svévolně manipulováno.

Výstupní opatření

Při ukončení pracovního poměru je nezbytné, aby dotyčnému uživateli byla odejmuta všechna oprávnění. Předejde se tak zneužití dat - uživatelem samotným, jiným uživatelem, který zná (odpozoroval nebo mu bylo sděleno) heslo k danému kontu či dokonce administrátorem. Rychlé odebrání přístupových práv je zejména důležité u administrátorů, kteří opouští společnost.

I zde je nezbytný důsledný monitoring. Management se musí pravidelně ujistovat, že neexistují taková uživatelská konta, která náležela již bývalým zaměstnancům. Je také vhodné monitorovat ty účty, které nikdo dlouho nepoužívá. To může indikovat skutečnost, že uživatel aplikace nepotřebuje a není tudíž nutné, aby danými právy disponoval.

Trezor stačí zamknout

Bezpečnost se často zbytečně opomíná a to i v případech, kdy k výraznému zvýšení její úrovně stačí jednoduchá opatření. Většina dnešních aplikací přitom nabízí bezpečnostní mechanismy, které jsou schopny běžným uživatelům zabránit v případném „surfování“ napříč podnikovými daty. Firmy je ale musí aktivně využívat. Nejčastějším argumentem, proč tomu tak není, bývá nutnost zabezpečit v první řadě běh aplikace, s tím, že bezpečnostní nastavení jsou až druhé v pořadí. Mnohdy pak k jejich realizaci vůbec nedojde. To je situace, kdy společnost zakoupila trezor, obnos do něj umístila, ale zatím se rozhodla trezor nezamykat. Přitom zamknutí trezoru „nic nestojí“ a mnohdy je to stejné i při aplikaci základních bezpečnostních prvků již v IS/ICT obsažených.

Dalším krokem je pak samozřejmě zavedení procesních a organizačních opatření, tj. v našem příkladě po zamknutí trezoru neumístíme klíč na háček u vchodu, popřípadě nevyrobíme kopii klíče pro každého člověka ve firmě. Naopak jmenujeme držitele a ochránce klíče a stanovíme postupy a pravidla pro vstup do trezoru. Stejně je to i s řízením přístupů k datům společnosti. Procesní a organizační opatření již sice něco stojí, ale jsou logickým a nedílným doplňkem k dosažení uspokojivé úrovně bezpečnosti dat.

Zdeněk Svěžen

Senior konzultant oddělení Řízení technologických a bezpečnostních rizik

Ernst & Young

9. ročník soutěže Podnikatel roku

Vyhlašujeme devátý ročník soutěže Podnikatel roku

Společnost Ernst & Young vyhlásila v červnu již devátý ročník soutěže Podnikatel roku České republiky. I letos budeme hledat další inspirativní příběh. Již 22 let vybíráme totiž ty nejúspěšnější průkopníky a vzory v oblasti podnikání.

Soutěží se v několika kategoriích - Podnikatel roku České republiky, Technologický podnikatel roku a Začínající podnikatel roku. Již tradičně může porota ocenit i nejlepší podnikatele z regionů České republiky.

Účastnit se může každý tuzemský podnikatel, který je alespoň **25%** vlastníkem firmy, jež existuje minimálně dva roky.

Do kategorie Technologický podnikatel roku se může přihlásit jakýkoli účastník soutěže, jehož společnost technologie vytváří nebo inovativním způsobem využívá. Nominace hodnotí speciální odborná porota.

Čtvrtým rokem budeme také hledat Začínajícího podnikatele, tedy někoho, kdo podniká méně než 5 let.

Podrobnější a aktualizované informace o soutěži jsou jako vždy na webových stránkách www.podnikatelroku.cz. Budeme rádi, pokud se rozhodnete do soutěže opět zapojit.

Víte o někom, kdo by mohl být Podnikatelem roku 2008?

Pokud znáte někoho, jehož cesta za podnikatelským úspěchem stojí za ocenění, nominujte jej. Nominovat nebo poslat tip na podnikatele do soutěže může také kolega, zákazník, zaměstnanec nebo manžel (ka), a to i pomocí formuláře na internetových stránkách soutěže www.podnikatelroku.cz.

Nominace jsou přijímány do 30. listopadu 2008.

Jméno držitele titulu Podnikatel roku 2008 bude již tradičně vyhlášeno na slavnostním galavečeru v únoru 2009. Vítěz se zúčastní celosvětového finále, které se uskuteční v červnu 2009 v Monte Carlu.

Podporovatelé:

Mediální partneři:

Ernst & Young

Audit | Daně | Transakce | Poradenství

Informace o Ernst & Young

Ernst & Young patří mezi nejvýznamnější celosvětové firmy poskytující odborné poradenské služby v oblasti auditu a daňového, transakčního a podnikového poradenství. Naši odborníci, jichž po celém světě působí 130 tisíc, vyznávají stejné hodnoty a spojuje je maximální důraz na kvalitu poskytovaných služeb. Pomáháme našim zaměstnancům, klientům i širšímu společenství uplatňovat jejich potenciál. V tom je náš hlavní přínos.

Více informací naleznete na www.ey.com/cz

O soutěži Podnikatel roku

Podnikatel roku je nejprestižnější světová soutěž podnikatelů, která vzdává hold výjimečným osobnostem. Jejím cílem je ukázat veřejnosti vynikající osobní příklady na poli podnikání, které mohou být vzorem pro mladé, začínající podnikatele. Soutěž Podnikatel roku je koncipována jako mezinárodní, proto jsou kritéria, podle nichž jsou posuzováni jednotliví účastníci, v každé zemi srovnatelná. V současné době se jako jediná světově uznávaná soutěž svého druhu pravidelně vyhlašuje již v téměř 50 zemích na šesti kontinentech.

Podrobnější informace naleznete na www.podnikatelroku.cz.

© 2008 EYGM Limited
Všechna práva vyhrazena

Název Ernst & Young používají všechny společnosti sdružené v celosvětové organizaci, kterou zastřešuje britská Ernst & Young Global Limited. Každá z členských společností má vlastní právní subjektivitu. Ernst & Young Global Limited neposkytuje služby přímo klientům.